

RVD

při bojové činnosti

s použitím

a bez použití JZ

Jedním z nejpodstatnějších předpokladů úspěšného průběhu bojové činnosti v současných podmínkách je vysoká bojová pohotovost raketových vojsk. To platí jak pro zahájení války s bezprostředním použitím jaderných zbraní, tak také pro takové podmínky, kdy jaderné zbraně budou použity v průběhu bojové činnosti.

Bojové použití raketových vojsk

Při posuzování úkolů raketových vojsk musíme si všimnout podmínek, v nichž bude vedena bojová činnost. Při bojové činnosti, která vyžaduje vést od počátku hromadné jaderné údery, spočívá hlavní úkol v tom, zničit mohutnými jadernými údery hlavní uskupení protivníka včetně prostředků jaderného napadení a protivzdušné obrany. Tím vytvoříme všechny předpoklady k úplnému zničení protivníka motostřeleckými a tankovými svazky. Údery raketových vojsk budou přitom vedeny jak v prvním hromadném úderu, tak také v následujících skupinových i jednotlivých úderech na nařízené objekty podle konkrétní situace a záměrů velitele k vedení operace.

Následuje-li bojová činnost bez použití jaderných zbraní, pak vyplývají pro raketové vojsko některé zvláštnosti, které je nutné bezpodmínečně brát v úvahu k zabezpečení jejich úspěšného použití.

Hlavní úkol raketového vojska spočívá v tom, že od počátku bojové činnosti musí být neustále připraveno zúčastnit se prvního hromadného jaderného úderu frontu. K tomuto požadavku je bezpodmínečně nutné přihlížet při plánování bojového použití.

Pro raketové útvary určujeme a připravujeme palebná, záměnná, záložní a klamná postavení. Výměry prostorů neliší se přitom od známých norem. Přesto však může dojít k určitým odchylkám ve vzdálenosti postavení od státní hranice, např. je možné, že pro operačně taktické rakety bude vzdálenost větší než jak uvádí služební předpisy. To závisí na operační sestavě, na geografických podmínkách, na čase, který je k dispozici i na jiných faktorech.

Pro oddíly taktických raket divize prvního sledu armády budou stanoveny ve výchozích prostorech palebná postavení, která si připraví oddíly samy s případnou pomocí divize. Poněvadž vzdálenost těchto postavení od státní hranice může být 30–40 km i více a hlavní síly svazků prvního sledu protivníka mohou být ve výchozích prostorech vzdálených až 50 km, je třeba stanovit pro oddíly taktických raket prostory dočasných palebných postavení

v blízkosti státní hranice. Vzdálenost od přední linie jednotky, určené k ochraně státní hranice, může být 5—10 km.

K vytvoření všech předpokladů k úspěšnému splnění úkolů při prvním hromadném jaderném úderu musí prostory palebných postavení určit štáb, který stanoví zúčastněným raketovým útvarům úkoly s konečnou platností. Pro raketovou brigádu armády je tedy k tomu kompetentní štáb raketového vojska a dělostřelectva frontu a pro raketové oddíly divizí štáb raketového vojska a dělostřelectva armády.

Jinak je tomu s časem k zaujetí prostorů palebných postavení, předpokládaných pro první jaderný úder a pro stupně pohotovosti raketových útvarů. Ten může stanovit před přechodem k použití jaderných zbraní jen štáb raketového vojska a dělostřelectva frontu (na rozkaz velitele frontu). Proč je tomu tak? Každý pohyb raketových vojsk umožňuje protivníkovi zjistit jejich situaci. Rozvíjejí-li se např. raketové útvary do palebných postavení, předpokládaných k prvním jaderným úderům, příliš brzy, mohl by protivník za určitých okolností získat dostatek údajů o našich záměrech. Doba uskutečnění raketových jaderných úderů oznamuje se velitelům teprve krátce před spuštěním úderu. Poněvadž však rakety mohou být udržovány v pohotovostním stupni 1 jen omezený čas, nebyla by — v případě, že by každý velitel chtěl sám rozhodovat o stupni pohotovosti — žádná záruka, že baterie, určené k uskutečnění úderu budou ve stanovené době skutečně připraveny k odpálení. Proto musí štáb raketového vojska a dělostřelectva frontu zhotovit grafiku, na němž by byla znázorněna situace raketových útvarů a vyjádřeno i narůstání stupně pohotovosti.

Stejný postup je při manévru raketových útvarů po zahájení bojové činnosti bez použití jaderných zbraní. Nadřazený štáb rozhodne, kdo, v jakém pořadí a kdy má palebné postavení opustit a kde, do kdy a jaký stupeň pohotovosti má zaujmout. Štáb raketového vojska a dělostřelectva frontu vydá tedy nutná nařízení ke změně palebných postavení pro raketovou brigádu armády a štáb raketového vojska a dělostřelectva armády pro raketové oddíly divizí prvního sledu. Má-li se raketový oddíl přemístit celý najednou, musí to potvrdit štáb raketového vojska a dělostřelectva frontu. Je-li naproti tomu plánováno přemístění po bateriích, pak stačí to štábu raketového vojska a dělostřelectva frontu jen ohlásit. Za všech okolností však musí být trvale nejméně dvě třetiny všech baterií v palebných po-

staveních. Množí-li se náznaky, že protivník přejde k použití jaderných zbraní, zaujmají postupně všechny baterie palebná postavení a jsou připraveny k úderům v nařízené době.

První hromadný jaderný úder

První hromadný jaderný úder plánuje štáb frontu. Štáb tohoto stupně velení proto, poněvadž jen on má k dispozici základní podklady nejen o protivníkovi, ale i o vlastních prostředcích k úspěšnému splnění tohoto úkolu.

Velitel frontu stanoví armádě

- cíle pro každou baterii raketové brigády,
- záložní cíle,
- příslušnou náplň na každý cíl,
- druh výbuchu,
- dobu a signál uskutečnění úderů.

Na všechny cíle se udávají souřadnice souřadnice. Nejsou-li na některé cíle souřadnice k dispozici, uvádějí se jenom cílové objekty s udáním počtu úderů, druhem výbuchu a dobou (signálem) k uskutečnění těchto úderů. Příklad: „2. raketová brigáda uskuteční na 2.pd 3 údery (síla výbuchu) a 2 údery (síla výbuchu), vzdušné výbuchy, signál ORKAN“. Souřadnice jednotlivých cílů je nutné předat armádě ihned po jejich zjištění.

Pro raketové oddíly divizí postupuje štáb frontu analogicky. Stanoví objekty, počet úderů, sílu a druh výbuchu, kdo a kdy je má zničit. Např.: „2. raketový oddíl, 2 údery (síla) a 2 údery (síla) na 1.pd, vzdušné údery na signál ORKAN + 20 minut“. Také v tomto případě je nutné předat oddílu souřadnice cílů ihned, jakmile budou zjištěny.

Plánování jaderných úderů vyžaduje neustálé upřesňování, prakticky od zpracování plánů až k uskutečnění prvního hromadného úderu. Může se stát, že na začátku operačního rozvinutí bude rozsah průzkumných údajů poměrně velmi omezený, zvláště bezprostředně před zahájením války. Naopak jeho největší rozsah bude po narůstání údajů o přípravách protivníka k použití jaderných zbraní.

Změní-li se při upřesňování na počátku operačního rozvinutí souřadnice plánovaných cílů, popř. budou-li vůbec teprve zjištěny, bude tato činnost na počátku války vždy složitější, neboť zde půjde jen o obnovení souřadnic plánovaných cílů, ale může dojít k změně cílů, které nebyly pojaty do plánu prvního hromadného použití jaderných zbraní, ale na základě jejich důležitosti musíme na ně bezpodmínečně působit.

Ještě složitější bude tato činnost při zahájení války bez použití jaderných zbraní a dojde-li v průběhu bojové činnosti k jejich použití. Zde kromě již uvedeného přichází v úvahu ještě skutečnost, že vlastní prostředky jaderného napadení musí uskutečňovat manévry, takže některé nebudou dočasně připraveny k bezprostřednímu úderu. Za této situace bude nedostatek prostředků jaderného napadení. Přirozeně mohou být také cíle, na něž byly předpokládány úderu v prvním hromadném jaderném úderu, vyřazeny z boje jinými prostředky ničení. Tyto ovlivňující faktory měly by být pečlivě analyzovány, aby z nich mohly být vyvozeny závěry k upřesnění plánu prvního hromadného úderu. První hromadný úder postihne protivníka maximální silou jen tehdy, dostaly-li prostředky, které se účastní tohoto úderu, včas nutná upřesnění a změny.

Při upřesňování úkolů prvního hromadného jaderného úderu bude mezi štábem raketového vojska a dělostřelectva frontu a armády určité rozdělení úkolů. Zatímco štáb frontu bude upřesňovat všechny úkoly pro operačně taktické rakety a letectvo, bude štáb armády plnit tyto úkoly pro taktické rakety.

Použití dělostřelectva

Při bojové činnosti bez použití jaderných zbraní je dělostřelectvo v součinnosti s letectvem hlavní prostředek velitelů k boji s jadernými prostředky a hlavním uskupením protivníka.

Dělostřelectvo svoji palbou připravuje a všestranně podporuje přechod do útoku. Zabezpečuje, aby vojska mohla rychle přelomit obranu protivníka. Proto musí být použito co nejvíce dělostřelectva v prvním sledu na směru hlavního úderu.

U útvarů a svazků je bezpodmínečně nutné vytvářet dělostřelecké skupiny. U armády vytváříme armádní dělostřeleckou skupinu s cílem, aby velitel armády mohl bezprostředně ovlivnit průběh bojové činnosti na směru hlavního úderu.

Palbu a použití dělostřeleckých skupin plánuje štáb raketového vojska a dělostřelectva armády. V určitých obdobích bojové činnosti může být plánování palby a manévru přeneseno na velitele divize, v jejich pásmech armádní dělostřelecká skupina působí. Přitom musí ovšem armáda bezpodmínečně nařídít, kdy a kde má být armádní a dělostřelecká skupina připravena splnit úkoly ve prospěch armády (např. při průlomu obrany protivníka, při útoku s překonáváním vodních překážek apod.). Armádní dělostřelecká skupina

měla by být zachována až do přechodu k použití jaderných zbraní. Pak je možné přidělit ji divizím prvního sledu, které působí na směru hlavního úderu.

Protitankové dělostřelectvo přidělujeme tak, aby s vytvořeným uskupením mohl být odražen útok tankových jednotek protivníka. Při tom musí být zabezpečeny zvláště boky útočícího úderného uskupení proti tankovým útokům protivníka. Armáda vytváří zpravidla dvě, útvary a svazky prvního sledu po jedné protitankové záloze.

Palebná příprava

Poněvadž na začátku bojové činnosti na státní hranici nebude v každém případě možné určit úsek průlomu, mohou být v době plánování útočné operace stanoveny jen všeobecné výpočty o požadované hustotě hlavní k průlomu a o očekávané spotřebě munice na palebnou přípravu a palebnou podporu. Tyto výpočty jsou však bezpodmínečně nutné, neboť velitel musí učinit rozhodnutí k průlomu obrany protivníka již v průběhu překonávání zabezpečovacího pásma. V tomto rozhodnutí musí být stanovena doba trvání a struktura palebné přípravy i hustota umlčení.

Podle toho pak musí být — jakmile jsou známy průzkumové údaje — stanoven úsek průlomu a naplánována palba. Manévr dělostřelectva je nutné uskutečnit tak, že s přivedením útvarů prvního sledu k přednímu okraji obrany protivníka musí útvary, které se zúčastní palebné přípravy, zaujmout odpovídající uskupení. Tyto výpočty jsou přirozeně potřebné i k plánování vyvedení dělostřeleckých útvarů popř. jednotek z druhého sledu k účasti na palebné přípravě a palebné podpoře; dále pak k včasnému zabezpečení požadovaného množství munice pro palebnou přípravu.

Při určování úseku průlomu je nutné vycházet z konkrétních údajů o obraně protivníka. Přitom by se mělo brát v úvahu, že při použití dvou svazků, které jsou svými křídly v dotyku, měl by být široký nejméně 7—8 km. Další zužování vedlo by ke zvýšené koncentraci sil a prostředků a protivník by nám mohl způsobit značné ztráty.

Uskutečňují-li průlom divize ve svých útočných pásmech, pak šířka úseku průlomu je 3—4 km.

Raketové technické zajištění

Nezávisle na možnosti, že bojová činnost může být zahájena s použitím nebo bez použití jaderných zbraní, je nutné vždy organizovat raketové technické za-

bezpečení a zásobování z hlediska hromadného použití jaderných zbraní. To znamená, že přísun a technická příprava raket a bojových hlavic musí být usku- tečněny včas tak, aby s pohotovostí raketových útvarů k účasti na prvním hromadném jaderném úderu byly všechny palebné jednotky zásobeny raketami. Splnění tohoto požadavku je závislé na přeprave nosičů a bojových hlavic frontem k armádám. Úkolem oddělení raketového vyzbrojování je organizovat technickou přípravu, přezkoušení a montáž všech nosičů bojových hlavic, které armáda obdržela podle plánu přísunu, a dopravit je podle rozhodnutí velitele raketovým útvarům.

Zásady raketového technického zajištění a zásobování jsou známé, proto je není nutné rozvádět. Pokládám za důležitější zabývat se tím, kolik raket, resp. bojových hlavic by mělo být přisunuto raketovým útvarům do začátku bojové činnosti. Z operační stránky se zdůrazňuje požadavek, že prvního hromadného jaderného úderu se mají zúčastnit všechny palebné jednotky, které jsou v pohotovosti. Z toho vyplývající počet raket se přesto neposuzuje jako postačující, poněvadž palebné jednotky po odpálení raket při prvním hromadném jaderném úderu musí být znovu ihned zásobeny, aby byly v nejkratším čase připraveny k dalším úderům ke zničení protivníka. Z toho vyplývá otázka: Kolik raket bezpodmínečně přisunout do začátku bojové činnosti?

Nejdříve byl vžitý názor, přisunout raketovým útvarům tolik raket, kolik jsou schopny pomocí svých organických dopravních prostředků přepravit (tím se dosáhne současně rozvinutí dopravní kapacity raketové technické brigády). Je však také druhý názor, že raketovým útvarům je nutné přisunout tolik bojových hlavic, kolik mají k dispozici nosičů. Jejich přísun musí být tak včasný, aby raketové útvary měly dostatek času k montáži bojových hlavic na nosiče.

Operačně taktických raket by mělo být přisunuto tolik, aby byla plně vytižena

dopravní kapacita. Raketovým oddílům svazku by se měl přisunout počet stanovený velitelem pro první hromadný jaderný úder a pro první den bojové činnosti. Tím by byly tyto oddíly s to splnit úkoly jak při prvním hromadném jaderném úderu, tak i v průběhu prvního dne boje.

Přísun většího počtu by nebyl účelný z tohoto důvodu: Není známo zda dojde první den bojové činnosti k použití jaderných zbraní. Totéž platí i pro druhý den bojové činnosti. Raketové oddíly by byly tedy zatíženy nad požadovanou míru. Dále musíme brát v úvahu, že dojde-li k použití jaderných zbraní teprve třetího dne nebo dokonce čtvrtý den, nemůžeme s určitostí tvrdit, že útvary, které byly v prvním sledu na začátku bojové činnosti, zůstanou v něm ještě v tuto dobu.

Dojde-li během bojové činnosti bez použití jaderných zbraní k vystředání svazků z prvního sledu, vyplývá pak z toho pro raketové technické zásobování, těmto svazkům buď úplně nebo přinejmenším částečně rakety odebrat a předisponovat je svazkům, které byly přivedeny. Tento úkol je v bojových podmínkách velmi složitý. Jednodušší a výhodnější je, zásobit tyto přivedené svazky přímo raketová technická brigáda.

Jsou-li tedy raketové útvary prvního sledu na začátku bojové činnosti plně zásobeny raketami (podle jejich dopravních možností), jsou pak při eventuálním přemístění z prvního sledu nutné rozsáhlé a časově náročné přesuny raket, kterým může být zabráněno nebo mohou být přinejmenším omezeny na minimum v případě, kdyby byly raketové oddíly zásobeny navrhovaným počtem raket.

K umožnění ještě rychlejšího přísunu raket raketovým oddílům divizí, které působí na směru hlavního úderu, měla by být bezpodmínečně vytvořena možnost přísunu raket pomocí vrtulníků. Při takové možnosti by bylo pak i při dodatečném požadavku zabezpečeno včasné raketové zajištění a zásobování.